

Myrsky-yön lapsi

Kirj. Helmi Mattson.

12 luku.

Aina ajan kello lyö Tahtia yhtä ja samaa. Päivät kuluu, kuukaudet karkaa. Ihmistä innostaa, toisinaan lamaa Astuilssa eelöhen elämän sarkaa.

— Sireenin kukat ovat kuivuneet kaksi kertaa! Kaksi kertaa on pohjan valoisa kesä-yö vaihtunut talven pimeäksi synkkyydeksi..... yhä olen vieraalla maalla, ajatteli Dagmar lukieksaan puiston penkillä juuri saapunutta kirjettä.

Kirje oli kotoa. Veit antoi tietää kaikenlaista ihmän kyselyjä. — Urho tehnyt vararikon, hän ivamielisenä kertoi. Juomaan rupesi polka..... Rouva Kanervo ei saanut sisäpiikkaa Martasta!

— Niinkö.....? Dagmarin rinnanlustinga aivan pokotti. Ei hän juuri olisi pahaa toivonut.....

— "Olot Suomessa näyttävät muuttuvan nopeassa tahdissa. Kaikenlaista on tapahtunut, josta tulisi liian pitkäksi kirjoittaa. Kotoa ei voi kertoa muuta merkitsevämpää, paitsi vanha vaari sanoi juhannuksen tienoissa hyvästä elämästä. Tajuissaan oli vaari viimeiseen asti. Dagmarinkin muistell....."

Tyttö syventyi ajattelemaan: — Vaari kuollut! Se hyvä vanhus..... Dagmar tiesi, että vaari hänen tähtensä paljon huolehti ja suri. Ei tullut sanottua hänelle hyvistä. Oli pelännyt, että vaari ehkäisee lähdon..... Siunattu olkoon muistosi herttainen vanhus!

Äiti ja veljet voivat hyvin. Isäsä joskus ilmenee vanhuuden heikkoutta. Oi, isä!

Kun nyt kyltilksi olen kierrellyt maailmalla, palaan kotiin..... Tuntuu, kuin haava sydämessä alkaisi parantua.....

Alettiin kertoa kummia. Europassa on kauhea meteli. Itävallan herroja murhattu! Siitä on muka mielet kuohuissa ja sotaa pelätään.....

Pian tostaankin tiedotettiin, että Itävalta on julistanut sodan Serbialla vastaan ja koko Eurooppa on kohta samassa leikkissä.....

Englanti julistanut Pohjanmeren suljetuksi! Meret ovat miinoitetut joka puolella.

— Eurooppaan on vaarallista lähteä. Merellä saa olla entistä enempi henkensä kaupalla, puhelivat ihmiset.

— Huono aika an edessä Yhdysvalloissa. Kultavarastoja kuljetetaan Eurooppaan ja siitä on seurauksena rahapaniikki, olivat jotkut tietävänä.

—Huonoa sellä ja huonoa kohta täällä!

Dagmar oli jo tottunut amerikalaisiin tapoihin, oppinut jonkun verran kieltä, saanut tovereita ja työ ei enää ollut niin raskasta ja vastenmielistä. Kotiin palaamiselle hän ei asettanut enää varmaa määräaika. Ei! Hän ei lähde merelle nyt..... Hänessä oli tapahtunut muutenkin sisäinen muutos, joka tavallaan viivytti hänen kotiinpaluun hankkeitaan.

Hän tiesi, että ympäristö, johon hän Suomessa joutuisi ei enää miellyttäisi häntä.

Kotona äiti joka päivä saarnaisi Jesuksesta ja kiusaisi kirkkoon sunnuntaisin, kuten ennenkin. Hän ei enää voisi kuunnella ääneti mokema..... ja siitä seuraisi riita! Sit-ten hänen pitäisi erottautua seurustelemaan n. s. parempien ihmisten kanssa, ha, ha! Siihenkään hän ei suostuisi kaiken sen jälkeen, mitä oli saanut maailmalla kokea.

— Kun sinä olet ollut kolme vuotta Amerikassa, olet sinä varmaan toinen ihminen, sanoi toveri hänelle. Hänen täytyi se jo myöntää, vaikka ei aika ollut edes täysi vielä. Hän oli tosiaankin paljon muuttunut!

Ensialussa käydessään sosialistien iltamissa ja kokouksissa, oli hän ai-noastaan myötätuntoinen heidän aatteelleen, mutta viimeaikoina oli hän jo alkanut ottaa toimintaan osaa. Ja vähitellen se kävi hänelle tarpeelliseksi. Hän ei voinut enää ollakaan pois sieltä.

Matkatoveri Dagmarin oli paljon vaikuttanut

— Minä näen, että sinulla on lahjoja, jotka eivät saa jäädä käyttämättä, oli hän puhunut.

—Lahjoja! Dagmar kainona py-mähti. Sitä hänestä oli ennenkin sanottu..... hän ajatteli itsekseen.

Toveri oli naurahtaen jatkanut: — Sinä luultavasti olet syntynyt lahjakkaasta suvusta, ettet ota kaikkea ansiota itsellesi. Henkinen kyvykkäisyys on suuressa määrin perinnöllinen. Kaikissa tapauksissa on perinnöllisyys mahtava tekijä. Silti emme saa liian vähäksi laskea ympäristön ja persoonallisuuden vaikutusta toiminnossamme.

— Kertakaikkieän, karaistu! Si-nusta tulee vielä kunnan luokkatai-telija, kun olet käynyt kyllin kauan kokemuksen koulua."

Hänen puheensa suuresti innosti Dagmaria.....

Hän huomasi, että oleskelu sosia-listien joukossa oli toverillisempaa ja vapaampaa, kuin seura, jossa hän ennen oli liikkunut. Mieltymys kasvoi. Hänen kotikäviänsä lopulta aivan katosi.....

(Jatket.)

Tieteen Keijukaismaa

Suom. Selma Jokela-McCone.
(Jatkoa)

Mutta luolissa ja maan onkalolaisa tämä sulannut aines muodostuu mitä ihanimpiin muotoihin. Missä vesi tippuu luolan katosta sisään muodostuu kattoon kalkkikerros ja siitä riippuu alas kirkkaita monen muotoisia kristallipiikkejä. Mammoth Cave, Kentuckyn valtiossa, joka on enemmän kuin kymmenen mailia pitkä, on yksi mahtava esimerkki näistä kalkkiviluolista mitä taiteilija Vesi on kaunistanut.

Emme ole vielä maininneet mitään siitä, mitä merivesi tekee maan muodostamisessa. Meri ei koskaan ole myöskään joutilaana. Jo aallotkin syödessään rantaa vasten irrottavat kiviä ja soraa rannoilta ja kulltavat mereen. Ja ne auttavat tekemään halkeamia ja reikiä ranta-kallioihin, sillä kun ne kovalla voimalla syöksyvät niitä vasten puser-tavat ne ilman kalliokololaisa pakottaen sen rikkomaan kallioita, ja kun ne yhä uudelleen ja uudelleen halkei-lavat hajoavat ne vihdoin.

Mutta enemmän veistötyötä teke-vät meren aallot kiven ja soran avu-lalla rannassa kuluttaen kallion juurta. Oletteko koskaan nähneet miten aallot liukuttavat kiviä hieroen niitä toisiinsa? Nousuveden aikana heittävät aallot kiviä ja someroa rantakallioita vasten sellaisella voimalla, että ne jauhavat sitä pois, kunnes vihdoin monien, monien myrskyjen jälkeen on kallion perus kaiverretty pois ja kieleke putoaa alas. Ja alas tulee kallion kappalet vuoroonsa taas kul-luttavat rantakallioita.

Professori Ceike kertoo, että myrsky syökyä Bell Rock majakan kal-liota vasten niin suurella voimalla kuin heitettäisiin kolme tonnia painoa kutakin neliötuuma vastaan kal-liota, ja on löydetty kahden tonnin painoisia kallion lohkoja mitä myrskyt ovat viskanneet ylös merestä. Ajatelkaa miten voimakkaita aallot

ovat, jotka voivat nostella ja heittää ylös sellaisia kiviä. Ei siis ole vaikeata ymmärtää mitenkä meren aallot halkeavat ja muovailevat ranta-maisemia. Ne kaivavat luolia ranta-kallioihin ja sitten joskus taas hävit-tävät ne. Monessa paikassa Englan-nissa ovat rantamaantiet särkyneet siten, että meri on syövyttänyt luolia niiden alle.

Täten näette että koko ihana me-rimaisema — meren rannat, jyrkät kalliot, tynnet lahdemat, luolat ja rotkot — kaikki ovat tuon väsymät-tömän veistöjän Veden työtä. Ja siel-lä missä kalliot ovat kovimmat, siel-lä hän tekee parhaimman, kauneim-man työnsä, sillä missä ranta on pehmeää, siellä se kuluu pois loivana ja sileänä, joten allotkin vyöryvät siel-lä tasaisemmin, eivätkä voi kauniita monenkaltaisia veistokuvia luoda.

Ja mitä tekee jää maan muodostamisessa? Ensiksi meidän tulee muistaa miten maan kylmettyminen vaikostaa maan pintaa. Maanviljelijät tietävät tämän ja siksi me mieluummin kyntävät pakkasen jälkeen siksi, että pakkasen on tehnyt puolen heidän työstään jo valmiiksi, kui-vaamalla liian kosteuden maasta teh-den sen kuohkeammaksi.

Mutta tämä ei ole jään pääasial-linen työ. Muistanette mitä olimme viime luvussa, että kun lunta kasaantuu vuorille luistaa sitä sieltä alas kovaksi jääksi puseruneena. Nor-jassa ja Grönlannissa on suuria jää-harkkoja, jotkut hyvinkin suuria. Ne liikkuvat hyvin hitaasti, keskim. noin 20—27 tuumaa vuorokaudessa kesällä ja syksyllä. Miten ne liikku-vat sitä emme tässä voi lähteä selo-tamaan; mutta jos otatte ohkasan laa-tan jäätä ja laitate sen kannatta-maan itsensä vain kummastakin päästä, niin näette, että jää sujuu. Tä-mä auttaa teidät käsittämään sen mit-en nämä jääharkot eli jäiset joet voivat mukaantua laaksojen mutkien mukaan, kun ne hitaasti kulkevat e-teenpäin siksi kunnes saapuvat niin lämpimään ilmastoon, että sulavat ja juoksevat vetenä pois. On mielen-kiintoista nähdä pieniä virtoja lähel-lä tällaisen jääjoen suulla, jotka kul-lettavat muassaan soraa ja silloin tällöin putoaa virtaan jääharkolta suurempia kiviä. Kivet vyöryvät vuorilta jäävirtaan tai tarttuvat mu-kaan vuoren laidoista jäiden kulkies-sa alaspäin. Joskus on tällaisen jää-virran keskellä rivi kiviä. Miten o-vat ne keskelle joutuneet? Siten et-tä jonkun vuorenhuipun juurella on kaksi jäävirtaa tavannut toisensa, yh-tynyt yhdeksi ja siten muodostanut laitakivistä rivin keskelle virtaa.

(Jatk.)

TONOPAH, NEV.

No, jos katkasaisin vuosia kestä-neen äänettömyyden Toverittaren palstoilla. Kyllä siitä on todella kul-unut enempi kuin "vanha vuosi" kun olen viimeksi nähnyt Tonopahin kirjjeen Toverittareissa.

Täällä me vain ollaan ja eletään vaikka tosin kaikessa hiljaisuudes-sa, sillä viime kesänä olleen lakon aikana täytyi osastomme toiminta-kin lopettaa jäsenten vähyuden tak-kia. Melkein kaikkin suomalaisten oli pakko lähteä muualle leivän etsintään.

Eikä ole suomalaisten paikkakun-nalle kerääntymisestä vieläkään toi-voa sillä tämän kuun 25 p. aikovat herrat ottaa pois sen 50sentin "boonuksen", jonka ylensivät lakkolai-sille, ja aikovat pystyttää komppa-nian kaupan, josta sitte myyvät mai-narelle halvalla "sapuskat". Sitte, jos se komppanian kauppa tuottaa mainarille \$15 kuussa niin silloin herrat ottavat yllämainitun "boonuksen" pois, jonka nyt tekevätkin 25 p. tätä kuuta. Yllämainittu kaup-pa on ollut jo yleisin käytettävänä useamman viikon, vaan joka taholta kuuluu valtuuksia, että siellä on yk-

si laji vähän halvempaa kuin muu-alla ja toisista taas kiskovat enempi. Herrat vissiin luulevat olevansa hyvinkin turvattuna ottaessaan yl-lämainitun "boonuksen" pois. Ensin he perustivat tänne union jota ei saa kutsua skääppi-unioksi. Ensin he onnistuivat siinä huonolla tulok-sella sillä niitä herroille suopeita löytyi niin vähän. Mutta herrat keksivät uuden keinon. Ne antoivat mielestään kaikissa kaivannoissa tie-tää, että ken ei halua yhtyä uni-oon, se työstä pois. Ja sehän se olikin tepsivä keino, sillä monikaan ei voinut muuttaa paikkakuntaa kun juuri oli monta kuuta lakossa ollut. Mutta niinhän sanotaan van-hassa sanan laskussakin että: "Ei se koira oravaa tuo, joka väkisin metsään pannaan". Ja niin se on tässäkin, sillä joka väkisin pannaan yhtymään unioniin niin ei se ole her-roille uskollinen silloin kun tosi on kysymyksessä.

Tarvoo köyhällistön taistelurinta-maan toivoo,
Yksi joukosta.

PEARSON, WASH.

Terve täällä! Eletään sitä täälläkin vaikka ei sitä paljon maail-malla huudella, ainakaan puoluelehtien palstoilla. Osasto toimii hiljalleen, osanotto toimintaan on laimean-lasta. Vaan kaikista huolimatta pa-nimme täällä toimeen joulujuhlat kut-en muuallakin. Ohjelmaa oli lap-silta sekä aikuisilta. Joulu-ukkokin jakeli lahjojaan, mutta köyhyksi muuttivat ukkon. Eikä ihmeäkään, korkeat elinkustannukset ne lienevät köyhdyttäneet joulukuonkin.

Ilmat ovat olleet lämpimiä ja su-muisia, vaan nyt kuuluu tuuli sur-kissa viinkuvan.

Leskii on ilmestynyt tänne Pear-soniin useita. Isäntäväki on lähte-nyt käsivarsoinaan kauppaamaan muil-le paikkakunnille.

Toivon yhtelysymmarrystä enempi työläisten kesken nyt alkaneella vuo-della. Tätä toivoo,
Reetrikkin tytär.

TONNI VOITA MINUUTISSA.

Voin valmistus Yhdysvalloissa on jo kehittynyt niin suureksi teollisuudeksi, että viime vuonna valmistet-tiin täällä joka minuuttia kahden vuorokaudessa enemmän kuin tonni voita Maanviljelysdepartentin las-kelmien mukaan.

Meijerivoin valmistus on lisäänty-nyt noin 200,000,000 paunalla ja-kaista kymmentä vuotta kohti sitte 1880. Farmarien voin valmistus oli korkeimmillaan v. 1900, sen jälkeen näyttää se suhteellisesti vähentyneen meijerivalmistuksen kasvassa maan pääasiallisimmaksi voin tuottajaksi. Saatavilla olevista tilastoista päät-täen osottaa meijerivoin valmistus Yhdysvalloissa nopeampaa yleistä lii-säystä kuin mitä on huomattu mis-sään muussa maassa. Voita valmistavien maiden luku on suhteellisesti pieni. Uudelleen vaivatun voin val-mistus on Yhdysvalloissa vähene-mään päin. Tämä johtuu nähtävästi siitä, että alarvoista farmarien voi-ta, josta uudelleen vaivatun voita tehdään, on vähemmän saatavissa.

Osoite-ilmoituksia.

ABERDEENIN S. S. CLUBIN ompeluseura kokoontuu joka torstai klo 2 p., 713 E. 1st St. — Tervetuloa.

ASTORIAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka torstai-ilta, kello 8. Osoite: 262 Taylor Ave.

HOQUIAMIN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla, Ahjo-la-sa, joka torstai, kello 2 p.p. Osoite: 315—10th St., Hoquiam, Wash.

PORTLANDIN S. S. Osaston ompeluseuran kokoukset pidetään osaston talolla joka toinen torstai-ilta, kello 8. — Osoite: 719 Montana Ave.

HANNAN S. S. O. ompeluseuran kokoukset pidetään jokaisen viikon torstaina, kello 8 p.p. Huom! Kahvia saatavana joka kokouksen loputtua.

WAUKEGANIN, III, S. S. O. viralliset kokoukset pidetään joka kuukau-den ensimmäisenä ja kolmantena sunnuntaina, alkaen klo 2 p. — Osaston ompeluseuran kokoukset ovat joka toisen torstai, alkaen klo 2 p.p. N. v. kokouksen loputtua.